

Boscater [1609, *AlcM*]. *Boscatge* [«boschages et las aiguas», 1169, Cartulari de Poblet, 192; fi S. XIII ja freqüent en Llull: «met en perill de mort tot home qui sia en aquell *boscatges*», Blanquerna II, *NCl*. 215.25; I, 207.11; *bosquatgies*, doc. de 1325, Finke, *Acta Arag.* II, 480, 481; Jq. M. Bover, *Bibl. Esc. Bal.* I, 311, v. 5; *Marines i Boscatges*, llibre de Jq. Ruyra, 1902].

Boscós, ja antic en cat. [1568]. *Boscúria* [ja en una cançó popular dels Ss. XVI-XVIII: «la porquero-la --- / se'n va per unas *boscúrias*: no feya més que plorar», Milà, *Romllo.*, 235C16; Lab. 1839; i que pren gran volada en els escr. Renaix. des de l'*Ail.*, *DBal.*, i de l'estrofa 1.ª de *Canigó* (v. 4) «ve amb son fill de caçar per la *boscúria*»; però que no és estrany a l'ús popular: «les tronades, a *boscúria*, són més prilloques que no pas a pastiu ras», Joan Lluís, *Pastors i Tempestes*, 4].

Bosquejar, primer 'tallar o destralejar la llenya en el bosc mateix': «talliare fustam --- et ipsam torelar, scapiar et *bosqueyar* usque ad punctum ---», en doc. rossell. de 1329 (Alart, *InvlLlCat.*) (cf. *boscar*): com que en el bosc no es pot fer una tallada acurada això donà peu a l'acc. 'rebaixar superficialment la fusta o llenya, desbastar' [1584, doc. de Sta. Coloma de Queralt, *AlcM*], d'on després 'dibuixar (o pintar, i descriure) sense detallar ni primfilar', que ja trobem en textos valencians del S. XVI [«ab greus colps pintaven / aquell cors santíssim / en vós *bosquejat*». J. Beltran i V. Ferrandis, *Val.* 1515, *Obres contemporatives --- en loors de la sanctíssima Creu*, que com demostra Gulsoy és la font de l'article de Sanelo, *D8vb* («*abo*:- bosquejar pinturas en bosquejo»), que a causa dels grans mestres valencians del S. XVI (Joan de Joanes) i llur escola pictòrica passà als grans pintors castellans de la fi del segle, i es consolidà en l'ús castellà, acabant de pendre-hi alguna part de les seves accs. [1599, *Guzmán de Alfarache*] i transmetent-se des d'allí al portuguès (on sembla que *bosquejo* ja apareguí el 1547, en acc. poc clara, veg. *DCEC* I, 498a); sobretot l'abstracte derivat *bosqueig*, cast. *bosquejo*, pren després tantes aplicacions prestigioses que el mot acabà per sonar castellà a oïdes catalanes.¹¹

Bosquer adj. 'que creix o obra en el bosc' [a. 1546, *AlcM*; 1575 «instrument per esporgar o corbellot o *faus bosquera*», OPou, *ThPu.*, p. 87]; 'bosca (flor o mata)' val. «perpètuas *bosqueres*», Cavanilles, *Observaciones* II, 337: «fuster *bosquer*» 'el qui treballa els troncs», a. 1641 «Consellers qui acaban al Consell de Cent, Macià Pujol, fuster *bosquer*, J. Gener, argenter ---», doc. de l'Arx. Municipal de Barcelona, *Carreta*, p. 265; *bosquer* m. 'guarda-bosc' cat. occid.: «lo primer amadó que té / Joanet s'anomenave, / que fa ofici de *bosqué*: / qu'el treballà no li agrade».¹²

Bosquerol [«boscà», 1839, Lab.]; M. Vayreda l'usa sovint com a adj.: «el seduhia la idea de l'enginyer *bosquerol*, instal·lat al ras o sota una tenda de campanya», *Sang Nova* I, II, 13; *La Punyalada*, cita s. v. *fleuma*; avui molt estès en la muntanya del cat. central amb el sentit de 'l'lenyataire', des del Maresme¹³

a les Guillerries, etc. (1927);¹⁴ més al Nord se sent també la variant *boscaïrol* («això només ho diu algun *boscaïrol*», parlant d'una variant de mot incorrecta, Sant Pau de Segúries, 1935; substantivat *bosquerols* com a nom de la puput, Farrera de Pall., 1933. *Bosquerol*. *Bosqueró* [S. xv, *AlcM*]. *Bosquetà*, escr. Renaix., si bé el val. T. Llorente escriu *boscatà*; manca encara a totes les ed. de Lab., Bulbena, Vogel, Escrig, MGadea, Amengual. *Bosquim* [«ja era prop del ~», «sempre pensant que l'empaytaven, s'entafurà pel ~, rabent, sens aturador, lo mateix que endut per un estol de bruxes», Pons i Massaveu, *Trascant p. l. S.*, 16, 213]. *Bosquí*. *Bosquina* 'gran espessura de bosc' [1839, Lab.].¹⁵

Emboscar-se 'internar-se en el bosc': «lo rey anà a cassar ab los seus barons, e foren en la forest --- e lo rey seguí lo stor, en tant que fo axí fortment emboscat que no sabé tornar als seus barons», *Filla de Costatí* (*NCl*. XLVIII, 76); «amagar-se una tropa en un bosc, dissimular-se qualsevol en certa posició' [S. XIII].¹⁶ *Emboscada* 'acció d'emboscar' [S. XIV, «com se metés en fuyta, ordenà una ~, ab què gonyà la batalla», Ant. Canals, *Scipió*, ed. Miquel, p. 4; St. Vicent F., *Quar.*, 130.39; *DBal.*].¹⁷ *Embosca* ant. [1413].¹⁸ *Emboscarrat*. *Desemboscar* [veg. supra]. *Desboscar*; *desbosassar*. *Esbosassar* [1670, *DTorra* «adumbro, delineo, ut imaginem adumbrare»; *esboscassament* [id.].

¹ Té valor, per la forma explícita i emfàtica «ipsa densicula quod et rustice nuncupatur *bosco*», en un doc. de 987 de l'Alt Berguedà (Bagà: Villanueva, *Vi. Lit.* xv, 281). — ² Gros llibre de Ludwig Söhl, *Die Bezeichnungen für den Wald in den rom. Sprachen*, Munic, 1967 (458 pp.), cf. Piel, *VRom.* XXIX, 82-122, 283-302; Whatmough, *Dial. of Anc. Gaul*, 35, 73 (amb algun nom propi interessant com *Boscani* en inscripcions de la Drôme, però és enterament arbitrària la idea d'un canvi fonètic de -ks- en -sk- que admet). — ³ Wartburg, sempre fluix en fonètica, no ho entén. No es tracta ací d'una *ρ* seguida d'una palatal antiga, sinó d'una palatalització tardana en la combinació -sks reduïda a -ks, on solament des d'aquest moment tardà pot produir-se una vocalització de la -k-, que naturalment ja ve massa tard per a causar diftongació -*uoi*- (d'on la simplificació subsegüent en *ui*). El pas de *ei* a *oi* és un fenomen incomparablement més tardà (d'ací *frois*, *françois*, formes sense cap paritat amb el de *oi* > *ui*). És un gallicisme de la nostra cançó popular l'ús de la forma *boi* (Milà, *Romllo.*, 226.2AB, 10B, etc.) que no han estudiat els folkloristes, però que en tot cas no ens pot ocupar en l'estudi de les formes antigues i arrelades del mot. — ⁴ Era inútil, doncs, continuar la discussió entre els partidaris de l'origen grec i germànic: recensió de M-L. a l'*Etym. Wb. d. Unterital. Gräzität*, de Rohlf's, en *ASNSL* CLXV, 112: simplement són idees a abandonar tant l'una com l'altra. — ⁵ Només en eds. pòstumes i recents del seu dicc. li han imposat una idea poc convincent en l'aspecte se-